

Reizen is altijd een beetje avontuur. Voor mensen met een beperking is het dat nog meer. Het Infopunt Toegankelijk Reizen helpt hen beslagen ten ijs te komen, en daaraan is nood. Niet enkel nemen mensen met een handicap almaar meer deel aan het maatschappelijke leven, de toeristische sector ontdekte deze doelgroep als een heus gat in de markt. Wij nemen poolshoogte bij Pieter Ghijssels van het Infopunt.

Ilse Van Halst

'De samenleving moet toegankelijk zijn voor elkeen'

PIETER GHIJSSELS

ONOPHOUDERLIJK pleit de gehandicaptensector voor een inclusief beleid, maar het is Toerisme Vlaanderen dat er werk van maakt. Getuige daarvan alvast het hoofdkwartier: rode lijnen op de grond voor slechtzienden, een computer met een laag klavier. Het Infopunt Toegankelijk Reizen heeft er zowaar een eigen verlaagde stek aan de infobalie. „Het is soms ontroerend hoe consequent het idee van toegankelijkheid wordt doorgevoerd”, ervaart Pieter Ghijssels, zelf lichamenlijk gehandicapt.

– Journalist, een baan in de privé, bij ontwikkelingssamenwerking, in de gehandicaptensector, bij het Infopunt Toegankelijk Reizen... Een bezige bij?

Ik houd niet van zinloos werk. Bovendien is het leuk wanneer je inzet meteen resultaat oplevert. Bij het Infopunt stroomt wekelijks meer dan één bedankje binnen. Zalig! Toch waren mijn vorige jobs ook belangrijk voor mij als persoon. Omdat ik me daar kon concentreren op iets anders dan mijn handicap. Ik kon me namelijk eerst bewijzen in een baan die niets te maken had met mijn handicap. Het ging allereerst over het feit of ik een vlotte pen had, of ik mijn verstand kon gebruiken.

Nadien vond ik de tijd wel rijp om me in te zetten in de gehandicaptensector. Ik kan tenslotte enige kennis van zaken voorleggen. Wat niet betekent dat ik zomaar alle vormen van handicap kan inschatten, maar af en toe is het handig als een persoon met een functiebeperking naar het Infopunt belt: „Ik heb het zo moeilijk. Niemand begrijpt me.” Dan kan ik met het volste recht antwoorden: „Ik begrijp je heel goed.” Om vervolgens een suggestie te doen.

– U stond mee aan de wieg van het Infopunt Toegankelijk Reizen.

Bij de Katholieke Vereniging Gehandicapten volgde ik een collega op die een vakantiebureau was begonnen voor mensen met een handicap. Doel was informatie te verzamelen over toegankelijkheid. Terzelfder tijd noteerde de verantwoordelijke van de bro-

© Herman Ricour

chures van *Vlaanderen Vakantieland* in Brussel alvast meer vragen van mensen met een handicap die er eens tussenuit wilden. Tot haar groeiende ergernis kon ze daarop geen afdoend antwoord geven.

Bovendien konden deze mensen zo goed als nergens betrouwbare informatie vinden over toegankelijkheid. Een rolstoelloogje is in ons land niet beschermd. Vaak is het veeleer een teken van goede wil, meer dan een aanwijzing dat het hotel in kwestie is aangepast aan mensen met een beperking.

Toerisme Vlaanderen besloot toen dat toegankelijk toerisme gelijk staat met toerisme. Als Vlaamse overheidsdienst nam het zijn verantwoordelijkheid en stampte het, in samenwerking met de organisaties en diensten voor mensen met een handicap, het Infopunt Toegankelijk Reizen uit de grond. Bedoeling is mensen met een handicap of beperking gratis en zo betrouwbaar mogelijk advies te geven over om het even welke reis of uitstap in binnen- of buitenland. Zowel Belgen die in eigen land of in het buitenland willen rondreizen als buitenlanders die ons land willen bezoeken kunnen bij ons terecht op onze websi-

te, via onze brochures en aan de balie in Brussel.

We baseren ons zoveel mogelijk op objectieve gegevens vastgesteld door een gespecialiseerd onderzoeksbureau, verrijkt met persoonlijke reisverhalen van mensen met een beperking. Het beste is een combinatie van beide. (*Knipoogt*) Zo geeft een objectieve bron misschien wel weer hoe breed een deur van een hotel is, maar dan weet je nog niet of je daar wel lekker eten voorgeschoteld krijgt.

– Is toerisme voor mensen met een handicap in?

Ontzettend. Veertien procent van de bevolking in ons landje heeft een of andere vorm van handicap. Reken daarbij dat de *babyboom* intussen een *oma- en opaboorn* is, en je komt nog hoger uit. Met de leeftijd stijgt immers de kans dat je meer baat hebt bij een toegankelijk comfortabel aanbod.

Toegankelijkheid is inmiddels een strategische lijn bij Toerisme Vlaanderen. Niet enkel omdat het een gat in de markt is, maar ook omdat men vindt dat kwaliteit belangrijk is. De samenleving moet zich openstellen voor iedereen. Ze moet er eenvoudigweg op voorzien zijn dat niet iedereen aan de standaardmaten voldoet. Toegankelijkheid maakt deel uit van het gewone leven.

De wereld moet niet rond jou draaien, omdat je een handicap hebt, maar het is evenmin zo dat je met een handicap plotseling buiten de wereld staat

– Toerisme Vlaanderen geeft ook opleidingen over toegankelijkheid en over klantvriendelijk omgaan. Worden gehandicapten soms buiten gekeken?

Dat gebeurt. Sommigen reageren slecht op onze aanwezigheid. Worden ze niet graag geconfronteerd met onze kwetsbaarheid? Of denken ze dat ze geen vol-

maakte vakantie kunnen beleven samen met mensen die zichtbaar onvolmaakt zijn?

Toch nemen mensen doorgaans spontaan een goede basishouding

aan. Ze weten wat klantvriendelijkheid inhoudt, maar voelen zich veeleer ongemakkelijk. Wat moet ik zeggen? Of wat mag ik niet zeggen? Die kramp moeten we er nog uit krijgen.

Mijn vuistregel is dat je altijd mag vragen of je kunt helpen. De ander kan dan ja of neen antwoorden. En vraag jij niets, dan moet de ander maar hulp vragen als hij of zij dat nodig vindt. De wereld moet nu eenmaal niet om jou draaien, omdat je toevallig een handicap hebt, maar het is ook niet zo dat je met een handicap plotseling buiten de wereld staat. Wel kan het gevaarlijke situaties opleveren als iemand onverwachts hulp biedt. (*Schiet in een onbedaarlijke lachbui*) Zo wilde ik een glazen deur openen, maar net op dat moment snelt iemand me te hulp en opent de deur voor mij. Volledig uit balans, ga ik voluit tegen de grond. Hoogst vervelend, voor beide partijen!

– Is het Infopunt een succes?

We draaien op volle toeren. Momenteel telt onze website gemiddeld 750 hits per dag, in de zomermaanden kan dat hoger oplopen. Almaar meer mensen vinden de weg naar het Infopunt, maar het kan nog beter.

Velen menen verkeerdelijk dat dit Infopunt niet voor hen is bedoeld. Omdat ze geen erkende handicap hebben, omdat ze suikerziek zijn... Je kunt het zo gek niet bedenken. Maar we willen geen enkele doelgroep uitsluiten in onze dienstverlening. Integendeel, we willen er zijn voor zo veel mogelijk mensen. Daarom kozen we als naam Infopunt Toegankelijk Reizen, wat zoveel betekent als comfortabel reizen. Ook mensen met een tijdelijke beperking kunnen bij ons terecht, mensen die een heupoperatie achter de rug hebben en op vakantie willen bijvoorbeeld, bejaarden die niet meer goed ter been zijn, jonge moeders met een kinderwagen... Noem maar op. Onlangs klopte iemand bij ons aan op zoek naar informatie voor linkshandigen.

Infopunt Toegankelijk Reizen – Toerisme Vlaanderen, telefoon 070/23.30.50 (zonaal tarief), fax 070/23.30.51, e-mail info@toegankelijkreizen.be, website www.toegankelijkreizen.be.